

20. YÜZYILIN “YUNUS”U AŞIK MOLLA RAHİM

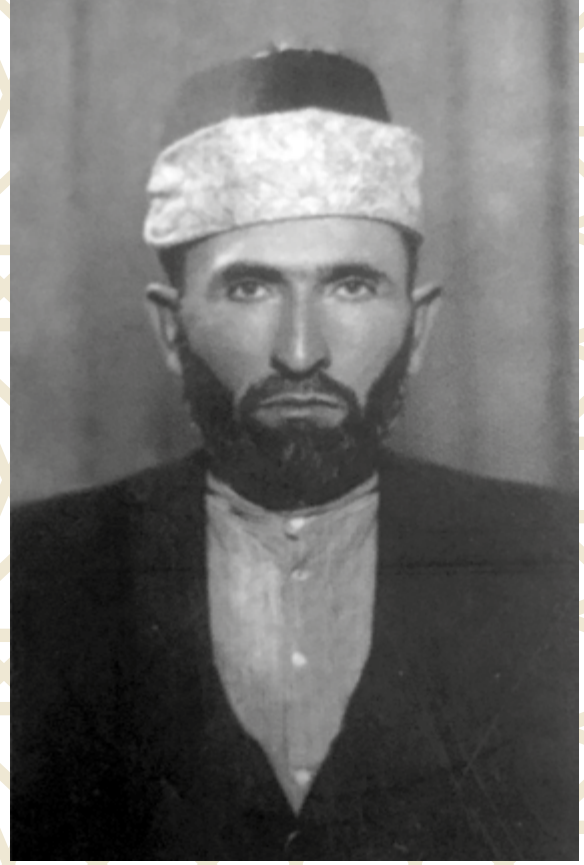
YUNAKLI AŞIK HACI MOLLA RAHİM

Aşık Molla Rahim 1902 (Hicri 1317) yılında Konya'nın Yunak İlçesine bağlı Adakasım köyünde dünyaya geldi. Bekir Beyin tek evladıydı. İlk çocukluk yıllarında kendi isteğiyle medrese hayatına katılmış uzun yıllar burada eğitim görmüştür. İlk olarak 1952 yılında ve daha sonra yedi defa olmak üzere hac ziyareti gerçekleştirmiştir. Ömrünün ilk kırk yılını iman etmiş bir mü'min olarak ibadetle geçirdiği halde kırk yaşında geri dönüşümsüz ve çok daha net bir biçim tövbe edişi dikkate değerdir.. Kabri Yunakta şehir mezarlığında sevenlerinin hayır dualarını beklemektedir. Yunaklı Molla Rahim Osmanlıca yazmayı ve okumayı da öğrenmiş Osmanlıca yazılmış bir çok eserleri araştırmıştır. Kendisi eserlerini özgün Türkçeyle yazmış ve bazı beyitlerini de Kürtçe söylemiş.

Molla Rahim, hem ferdin hem de cemiyetin manevi gelişimiyle ilgili farklı konularda coşkun şiirler söylemiş etkileyici nasihatlerde bulunmuştur. Uzun yıllar aldığı eğitimin sonucunda üstün ilim ve takva sahibiyken, bir gece Hz. Peygamberimizi rüyasında görür. Şiirlerini, rüyasında peygamberimiz tarafından manevi bir yönlendirme ve kalbe doğuş şeklinde yazdığını söyler. Bu rüyadan sonra yedi cilt olanlar kitaplarını yazmaya başlar.

Bana dedi manzumeli kitap yaz da
Sözlerin tesirli olur herkes de
İradeni çevir çalışmak siz de
Sana doğuş gelir yardımlar biz de

Hem kalbime doğdu tasavvuf ilim
Değiştirildi bambaşka benim halim
Kalbe doğuş şiir söyledi dilim
Bildim söz haktan gelir ben değilmişim

Hemen her konuda söyleyeceği sözü olmuş. Kitabına kelime-i tevhit ile başlamış, ölüm, ahiret, Allah aşkı, peygamber sevgisi ve mevlid-i şerifler, ilmin kıymeti, alimlerin fazileti, mürşit-i kamilin önemi, Abdülkadir Geylani, zikrin fazileti, ibadetlerin önemi gibi ferdin manevi gelişimi yanında komşuluk, ölçü ve tartıda doğruluk, kadın hakları, teknolojik imkanlar, anne babanın çocuklara şefkati, düğünlerin ahlaki kurallara uygun olması, Arap-İsrail savaşları, Kербela olayını da içine alan bir çok sosyal ve kültürel olayları da şiirlerine taşımıştır. Yunus Emre gibi halkın sade dilini kullanmış bazı şiirlerinde Yunus'a atıfta bulunmuş. Yunus Emre'nin beyitlerine şerh yapmış, müritlerinden halen hayatta olan Ali Turcan'ın

Eserleri :

*Din Yıldızı
İrşadü'l- Çafili
Diğer Mevlit
Yeni Mevlit*

*Abdulkadir Geylani
Hac Rehberi
Hz. Yusuf
Coşkun Şiir*

ifadesiyle Mürşidimiz Hacı molla Rahim Ahmet Kuddûsi'nin divanını el kitabı gibi yanında bulundururdu. Molla Rahim'in şiirlerinin şekli Kuddûsi tarzına çokça benzemektedir.

Molla Rahim sadece Yunak'ta değil Konya başta olmak üzere Türkiye'nin bir çok yerinde müritler yetiştirmiş, müritlerinin kimileri şeyhlik mertebesine erişmiş halkı irşat etmişlerdir. Bu müritlerinden biride halen hayatta olan Şeyh Ataullah el- Kadiridir. Kendisi Trapzon'un Of İlçesinin Kıyıcık Beldesinde yaşamaktadır. Molla Rahim hakkında kitabında Mürşidimiz Hacı Molla Rahim diye bahsettikten sonra Mola Rahim hakkında; Mürşidimiz bir şiir kitabında Yunus hazretlerinden bahseder ve kendi hallerinden bahseder. Altıncı dedesi Kasım veya Kazım kendi ana ismi Molla, bu münasebetle altıncı dedesinden sülale cinsini belirtmektedir. Yunus Emre'nin şiirinde bahsettiği;

“Derviş Yunus bu sözü eğri büğrü söyleme
Seni sığaya çeken bir Molla Kasım gelir.”

Molla Kasımın dedesi olabileceğini söyleyenlere karşı Molla Rahim buyurdular ki; Bu biz olalım olmayalım tesadüf etsin etmesin bunda ne bizim ne ihvanımızın iftihar olamaz ve olmamalıdır buyurmuştur. Bütün iftiharlar O Feyyaz-ı Kerim olan Allah'ın aşkı muhabbetiyle rızasını kazanmaktır. Merhum hazretlerinin başlıca şeriat, tarikat, hakikat ve marifet ve zikir, fikir, tefekkür ve bütün ibadetlerle Allah-ü Teala hazretleri nasıl dost ve yakın olunacaksa onları en ince enderin noktalarını coşkun şiirler ve manzumeleriyle açıklayıp anlatmıştır. Hem açık Türkçe olmak üzere bildiğim kadarıyla yedi adet kitabı vardır: Din Yıldızı, İrşad'ul Çafilin, Hac Rehberi, Mev-

lid-i Şerif, Coşkun Şiirler, üç kısım hazreti Yusuf Kissasıdır.

Trapzon'lu Ataullah efendi şeyhi Molla Rahim hakkında şiir yazmış ve kitabında bu şiiri şöyle zikreder:

Konya yollarından ayırmam gözü
Yunak Adakasımdan aldım feyzi
Nura gark olmuş şeyhimin yüzü
Gönül ayrılmıyor canan ilinden

Ne kadar güzel şirindir Yunak
Âşıklar diyarı o beyaz konak
Nurdan boyanmış içinde donak
Gönül ayrılmıyor canan ilinden

Yunak dağlarını gözden geçirdim
Aşkın kazanını orda taşırdım
Eyvah yine fırsatı kaçırdım
Yine çıktık yola canan ilinden

Molla Rahim'den en çok etkilenenlerden biri de halen hayatta olan Hz. Muhammed'e Mektup adlı eseriyle Hacı Mahmut YAVAŞLIOĞLU'dur.

Yunaklı Aşık Molla rahim şiirleri bir çok matbaa tarafından basılmış son olarak Molla Rahim'in torunu Hakan KOÇ tarafından dedesinin önemli beyitleri ve yedi cilt halinde olan yedi eseri bir araya getirilerek tek kitap halinde basılmıştır. Prof. Dr. Ahmet Kazım ÜRÜN “Geçmişten Günümüze Yunak” isimli eserinde Yunak İlçesinin önemli şahsiyetleri başlığında Molla Rahimden söz etmiştir. Molla Rahim hakkında son zamanlarda yapılan akademik çalışmalar dikkat çekmektedir. Erzinan Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi,

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yrd. Doç. Dr.Özkan DAŞDEMİR; “Tarih’ten Mesnevi’ye Bir Koşuklaştırma Örneği: Aşık Molla Rahim’in Manzum Hazret-i Yusuf Kissa-sı” adı altında makaleyi Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 3/1 2014 s. 293-305 yayınlamıştır. Halen Yunak İlçe Müftülüğünde Vaiz olarak görev yapan

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tasavvuf Ana Bilim Dalında doktora öğrencisi olan Fatih ÖZ Molla Rahim hakkında seminer çalışması yapmaktadır. Merhuma rahmet nesillerine selamet dilerim.

**KONYA YUNAK İLÇE VAİZİ
FATİH ÖZ**

HİCRET VE GÖÇMEN

Göçmen oldum takdire bak
Böyle yazmış Cenabı Hak
İskân yerim şimdi Yunak
Bil bu kazada yerleştim

Yunağın bana çok hürmet
Hem bana verirler kıymet
Yine gurbet yine gurbet
Gerçi zor biraz alıştım

Ya Rab Molla der Hacetim
Hayırlı olsun hicretim
Cennet Cemalin ücretim
Daim bu duayı etmişim.

KABİR TAŞINDA YAZILAN ŞİİRİ

Ey buraya gelen gitme dur yavaş
Oku ne diyor başucumdaki taş
Ondan yazılıdır geçirdiğim yaş
Bu tarih toprağa girdim ey kardeş
Bir hediye bize gönder öyle geç
Oku bir fatiha duaya el aç
Hem de o ihlâsı şeriften birkaç
Ölüler daima diriye muhtaç
İbret al kabristanda yatana
Milyonlarca o toprağa batana
Kurtulmaz zirru ölümden bir tane
Sende gelirsin bir gün bu vatana
Senin gibi çalışır bir insandım
Evlat yetiştirip çok mal kazandım
Aklıma gelmezdi yok ölüm sandım
Sonra yine ölüm döşeğine uzandım
Ey birader benden sen bir ibret al
Gafil olup olma dünyaya hamal
Burada para etmiyor hiç evlât mal
El boş gelme getir çok salih amel
Ağre sorarsanız siz bu acize
Adakasım köyüm Yunak kazam
O köyden doğmuşum söyleyim size
Hem de der Molla Rahim biz

*“Yazdım açık Türkçe yeni bir usul
Herkes bilsin nasıl doğmuştur resul*

*Asra göre Türkçenin has arısı
Ne Arapça ne Acem ne Farisi”*

*Diyen aşık molla rahim
Türkçe ifade etmenin önemini
vurgulayarak; Türk diline çok
önemli katkılar sağlamıştır.*

Mevlüt yazmak sevabın edeyim beyan
Düşümde Resulullah oldu ayan

Yazdım açık Türkçe yeni bir usul
Herkes bilsin nasıl doğmuştur resul

Asra göre Türkçenin has arısı
Ne Arapça ne Acem ne Farisi

Anlamayınca Bir kişi lisanı
Aşka getirez o mevlüt insanı

İşte yazdım anlayışlı güzel çok
Yok başka lisan anlar çoluk çocuk

Ey kardaşlar söyleyim ahvalimde
Kulak verin siz benim bu halimde

Yaşım onda vefat etmiş anamda
Birde kız kardeşim vardı yanımda

Kaldım iki analıklar elinde
Hem çok acı söz duyardım dilinde

Aciz kaldım bende tatlı canımda
Çok evlenmek cezadır değil sefa
Ben ömründe evlenmişim dört defa

Üçlü mevcut hala çekiyon ceza
Allah dan böyle yazılmış anlıma

Sorarsan siz benim tevellüdü
Kardaş doğumum binüçyüz yedi

Söyleyim ben size bağlı merkezim
Kaza (Yunak) oldu köy Adakasım

Bekiroğlu molla Rahim adresim
Bil Konya dır hemde vilayetim

Evvel ise ben çok gafil kuldum
Sonra ara ara bir kamil buldum

Himmetini alıp hem aşık oldum
Evvel ise ben çok gafil oldum

Sonra ara ara bir kamil buldum
Himmetini alıp hem aşık oldum